

handlinger af et Lovforslag af ganske lignende Natur som dette. Jeg havde derfor egentlig heller ikke tænkt at tage Ordet under denne 1ste Behandling, men den uforbeholdne Glæde, hvormed det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) hilste dette Forslag, har dog bevæget mig til ogsaa at sige et Par Ord. Jeg maa sige, at mit Standpunkt til det her foreliggende Lovforslag er ganske det samme som til det Lovforslag, der tidligere har været forelagt her i Tinget fra Regeringens Side, jeg ser ikke, at man paa noget af de Punkter, som for mig have Betydning, har imødekommet de Krav, som rejstes fra den Side af Tinget, som jeg den Gang fik Lejlighed til at repræsentere. Man træffer her i §§ 5 og 6 Bestemmelser, som forekomme mig at være af den alleruheldigste Beskaffenhed. Der gives Kommunalraadene Frihed til at bestemme, at der kun maa være et vist Antal Beværtninger i Kommunen, d. v. s. med den Begrænsning, at hvis de satte Antallet højere, end Indenrigsministeren synes om, kan denne sætte Antallet ned. Kommunalraadene have altsaa kun Ret til at begrænse, men ikke til frit at bestemme, hvor mange Beværtninger der maa være. Naar saa et Beværterborgerskab bliver ledigt, kan Kommunalbestyrelsen besætte det, d. v. s. hvis Indenrigsministeren billiger Besættelsen, er det godt, men hvis han misbilliger den, kan han gøre den om og forandre den. Hvis Kommunen ikke gaar ind paa alt dette, bliver det en ren Bevillingssag fra Ministeriets Side, om en Mand kan faa et Beværterborgerskab eller ej. Det forekommer mig ganske urimeligt, at man træffer saadanne Bestemmelser om Uddeelingen af Beværterborgerskaber. Det er jo næsten kongelig Ansættelse, en Mand skal have for at faa Lov til at være Værtshusholder.

Jeg tror ikke, at man gennem Lovgivningsbestemmelser skal moralisere for Befolkningen, jeg tror, at det i al Almindelighed er forkert. Det vilde føre til Indgriben i Folks private Liv, som vilde kunne føles i høj Grad som en Tyngsel, men paa dette Forhold her vil man aldeles ikke kunne gøre det. Jeg tror tværtimod, at jo skarpere Bestemmelser man fra Lovgivningsmagtens Side træffer for at modarbejde det Onde, som overdreven Nydelse af Spiritus er; desto mere vil man se dette Onde florere, men vil kun naa, at gode og ordentlige og offentlige Beværtninger blive afløste af smudsige Smugkroer, hvor Folk sidde og drikke ganske

anderledes, end naar de komme sammen paa et offentligt Sted, hvor de dog altid ere den Kontrol undergivne, som ligger deri, at enhver Mand kan komme ind og se, hvad de foretage sig. Jeg tror, det vilde være heldigt, om man i Bestemmelserne paa det Omraade, som dette Forslag spænder over, kunde komme ind paa at sondre mellem Land og By. Jeg tror, man derved vilde naa netop den rette Lighed mellem Land og By. Jeg tror ikke, man altid behandler By og Land lige retfærdig ved netop at give de samme Regler, som skulde gælde baade for Land og By, selv om Forholdene paa det Omraade, der skal lovgives paa, ere højst forskellige paa Land og i By. Jeg tror netop, at man ved at træffe forskellige efter Omstændighederne afpassede Bestemmelser for Landet og for Byen, naar Forholdene ere i høj Grad forskellige, naar den rette Lighed. Jeg kan i denne Forbindelse henpege paa et stort Lovgivningsarbejde, der blev gjort i Fjor, nemlig Ulykkesforsikringsloven, hvor man netop efter min Mening traf den rette Lighed mellem Land og By ved at give forskelligartede, efter de forskellige Forhold afpassede, Regler paa Land og i By. Jeg tror ogsaa, man vilde komme Retfærdigheden nærmest paa det her foreliggende Omraade, hvis man i dette Lovforslag vilde give nogle Regler, der passede godt for Byerne, og nogle andre Regler, der passede godt for Landet. Netop derved vilde man komme til at behandle begge lige.

Jeg skal slutte med blot at gentage dette, at jeg er en Modstander af, at man forsøger gennem Lovgivningsbestemmelser at moralisere for Befolkningen; jeg tror, at enhver, der har haft Lejlighed til at iagttage Forholdene her i Landet, vil have set, at Drikkeriet er i en glædelig Grad i Aftagende her i Landet, og jeg tror, at dette skyldes for en meget væsentlig Del den overordentlig betydelige og særdeles heldige Agitation, som Afholdsfolkene føre, men jeg tror, at denne Agitation vilde slaa ganske over i sin Modsætning og virke uheldig, hvis den vilde kræve, at der gennem Lovgivningsmagten skulde træffes Bestemmelser, som forhindrede Folk i at foretage sig, hvad de ville i den Henseende, og jeg tror heller ikke, at man fra Afholdsfolkernes Side forlanger det. Jeg tror, at Afholdsmændene have Øjet oppe for, at der paa dette Omraade fra deres Side og fra alle Sider skal virkes gennem Frihed, gennem Oplysning. Derved, at man gør det aabenlyst for Folk, hvor styg en Last